Lietas Nr. 11370045015
Lietas arhīva Nr. K07-0187-15/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē, 2015.gada 27.jūlijā

Aizkraukles rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese L.Baltmane-Zepa
ar tiesas sēžu sekretāri G.V.,
piedaloties prokurorei D.Piktjalei,
atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas.

Tiesa

konstatēja:

/pers. A/ vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas), atrodoties alkohola ietekmē.

2015.gada 11.jūlijā ap pulksten 11.53 /pers. A/ Kokneses novada Bebru pagastā pa ceļu V922 Vecbebri-Irši virzienā uz Iršiem vadīja citai personai piederošu automašīnu „Opel Omega Caravan", valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (tās noteiktā kārtībā nav iegūtas), būdams alkohola ietekmē. Minētā ceļa 1.kilometrā /pers. A/ apturēja Valsts Policijas Zemgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas Patruļdienesta rotas darbinieki, kuri konstatēja, ka /pers. A/ nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību. Veicot pārbaudi ar portatīvo izelpojamā gaisa kontroles aparātu, /pers. A/ konstatēja minimālo alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā 1,1224 promiles, kas atbilst alkohola koncentrācijai asinīs un par ko tika noformēts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.PC132195.

Ar savām noziedzīgajām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā.

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais savu vainu atzina pilnībā visā viņam izvirzītajā apsūdzībā, neapstrīdēja noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju, izteica lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi.

Prokurore izteica viedokli, ka lietā nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi, jo konstatēti Kriminālprocesa likuma 499.pantā paredzētie apstākļi.

Tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu nolēma lietā neveikt pierādījumu pārbaudi, jo apsūdzētais atzina savu vainu izvirzītajā apsūdzībā un lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzētā vainīgumu un noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju. Tiesas sēdē apsūdzētajam izskaidrota pierādījumu pārbaudes neveikšanas procesuālā būtība un sekas.

Tiesa konstatē, ka apsūdzētajam celtā apsūdzība atbilst Kriminālprocesa likuma 405.panta pirmās daļas noteikumiem (*sk. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta apkopoto tiesu praksi noziedzīgo nodarījumu kvalificēšanā, ja lieta izskatīta bez pierādījumu pārbaudes, 2013.gads, 6.lpp.*) un ar lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka apsūdzētā faktiskās darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas, lietā ir pierādīts apsūdzētā vainīgums. Apsūdzētais ir sodāms, taisot notiesājošu spriedumu, kā to paredz Kriminālprocesa likuma 520.pants.

Tā kā tiesas sēdē pierādījumu pārbaude netika veikta, tad, ievērojot Kriminālprocesa likuma 527.panta trešajā daļā noteikto, šajā spriedumā pierādījumu analīze un to uzskaitījums nav nepieciešams.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu apsūdzētajam ir piespriežams sods tādā apmērā, kādu nosaka Krimināllikuma 262.panta otrās daļas sankcija, ievērojot Krimināllikuma Vispārīgās daļas noteikumus. Krimināllikuma 46.panta otrā daļa paredz, ka, nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, savukārt, nosakot soda mēru, saskaņā ar šī panta trešo daļu tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta trešās daļas nosacījumiem tiesas izmeklēšanā pārbaudot apsūdzētā personu raksturojošos datus, tiesa konstatēja, ka apsūdzētais vairākkārt sodīts administratīvi *(lietas 27.-28.lapa)*. Apsūdzētais tiesas sēdē paskaidroja, ka algotu darbu nestrādā un apgādājamo personu nav.

Atbilstoši Krimināllikuma 7.pantam izdarītais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā mazāk smags noziegums, ko izdarot, apsūdzētais apdraudējis gan savu, gan citu drošību transportlīdzekļu kustības sistēmā.

Tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli atzīst to, ka apsūdzētais atzinis savu vainu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un izdarīto nožēlo. Saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu apsūdzētā atbildību pastiprinošie apstākļi nav konstatēti.

Nosakot soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā arī to, ka apsūdzētais piekrita lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, tā izmantojot savas tiesības uz sadarbību, ko nosaka Kriminālprocesa likuma 21.pants. Tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet ir ņemams vērā pie soda veida noteikšanas (*sk., piemēram, Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta nolēmumu lietā SKK- 232/08*).

Atbilstoši Krimināllikuma 35.panta otrajai daļai soda mērķis ir aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm (*sk. A.Judins. Kriminālsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp*).

Tiesa par atbilstīgu un samērīgu, atbilstošu soda mērķim un soda veida ietekmējošajiem apstākļiem, uzskata sodu piespiedu darba veidā, kā to norādīja arī prokurore.

Krimināllikuma 40.pants noteic, ka piespiedu darbs (..) ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais (..) izcieš, veicot dzīvesvietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba un mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības. Piespriežot pamatsodu piespiedu darba veidā, apsūdzētais tiks iesaistīts darbos, kas būs audzinošs sods apsūdzētajam, tiesas ieskatā piespiedu darba izciešanas rezultātā apsūdzētais tiks motivēts laboties.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā, ka konstatēts viens apsūdzētā atbildību mīkstinošais apstāklis un viens apsūdzētā atbildību pastiprinošais apstāklis. Piespiedu darbs atbilstoši Krimināllikuma 40.panta pirmajai daļai nosakāms no 40 līdz 280 stundām. Tiesa uzskata, ka apsūdzētajam piespriežams sods 120 piespiedu darba stundu apmērā, samazinot prokurores prasītā soda apmēru sakarā ar atbildību mīkstinošā apstākļa esību.

Apsūdzētajam ir piemērojams Krimināllikuma 262.panta otrās daļas panta sankcijā paredzētais obligātais papildsods - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana. Krimināllikuma 262.panta otrās daļas sankcija paredz papildsodu transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem. Ņemot vērā apsūdzētā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas laiks ir nosakāms uz vienu gadu un sešiem mēnešiem.

Izvērtējot Krimināllikuma 262.panta otrās daļas sankcijā paredzētā papildsoda mantas konfiskācijas piemērošanas iespējamību, tiesa secina, ka papildsods – mantas konfiskācija, šajā gadījumā nevar tikt piemērots, jo transportlīdzeklis, ar kuru apsūdzētais izdarījis Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgu nodarījumu, nepieder viņam *(lietas 13.lapa)* un līdz ar to daļēja mantas konfiskācija, attiecinot to uz automašīnu Krimināllikuma 42.panta trešās daļas kārtībā, nav piemērojama.

Drošības līdzeklis apsūdzētajam nav piemērots. Tā kā tiesai nav pamata uzskatīt, ka apsūdzētais varētu izvairīties no sprieduma izpildes, tad drošības līdzekļa piemērošanai saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 241.panta trešo daļu nav pamata.

Procesuālo izdevumu un lietisko pierādījumu lietā nav.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 520., 527.- 530.pantu tiesa

nosprieda

atzīt /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt viņu ar piespiedu darbu uz 120 (viens simts divdesmit) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 1 (vienu) gadu un 6 (sešiem) mēnešiem.

Drošības līdzekli /pers. A/ nepiemērot.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 10 (desmit) dienu laikā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas, sūdzību vai protestu iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams tiesas kancelejā 2015.gada 29.jūlijā.

Tiesnese L.Baltmane-Zepa